

le jag komma med; men det är så besvärligt. (*Helene går i fonden*). Hon är borta! Ack så tomt, alltid ensam, alltid!

HELENE (*skyndar fram*).

Edvard, hvarföre så ledsen?

EDVARD.

Jag ledsen? Nej! Petter och jag skola nog hafva så roligt. Adieu. Adieu! (*Hon går*).

Tredje Scenen.

PETTER.

Roligt! Ni är bra lycklig husbonde, som kan ha roligt, och som alltid är glad.... jag.... jag är det aldrig mera.

EDVARD.

Det var ledsamt det, och hvarföre min kära Petter?

PETTER.

Åh! jag har tusen skäl till ledsnad.

EDVARD.

Nå! låt höra några af dessa tusen?

PETTER.

Nåväl! För det första är jag ej mer er hjälpredda i ateliern.... jag, som redan kunde rita, måla.... som.... Nu håller jag penseln och borsten för att måla edra och fruns skor....

Jag skulle kanske småningom blifvit skyltmålare.... men alla mina drömmar drunkna....

EDVARD.

Och du sjelf har tråkigt, din stackare, vid din husbondes sida.

PETTER.

Visst är det litet ledsamt.... men om jag ändå finge någon afton gå och roa mig.... till exempel i afton. Vet herrn, jag har fått en biljett i orkestern af Pukslagarna.... det vore fan så trefligt, för jag har aldrig varit på Opran.

EDVARD.

Hvad skulle du väl göra der?

PETTER.

Jag skulle se mig omkring.

EDVARD.

Der är ingenting att se, endast att höra.

PETTER.

Nå, jag skall höra då.

EDVARD.

Nej, du skulle få mycket ledsamt tror jag.

PETTER.

Men den ledsamheten skulle ingenting kosta..., får jag inte gå nu, så.... får jag inte gå på länge, ty opran stänges i dag. Ja, det är sista gången de spela.

EDVARD.

Desto värre för dig, min kära Petter; i afton kan det ej bli af, ty frun och Lisette skola ut.

PETTER.

Det förstås, det.... de två ute hela dagen....
och vi två inne hela dygnet.

EDVARD.

Det måste så vara. Ack, Petter! om du visste
hvad jag lider oerhört; ehuru jag visar mig glad,
så bo dock många sorger i mitt hjerta.... Fin-
ner du ej sjelf att för den, som varit omtalad,
firad och berömd, som kunnat förvärfva något;
finner du ej att det är hårdt för honom, att sit-
ta sysslolös. Och kanske hon, min hustru, skulle
behöfva penningar.... huru kan hon lefva....
hon, en rik mans dotter.... säg mig, Petter, hu-
ru är det.... tala sanningen.

PETTER.

Bra, allt går superb, frun har sidenklädningar,
här är en rätt vacker matta på golvet, nästan
alla möbler äro desamma vi hade förut.

EDVARD.

Huru? (*han känner med handen på stolen bredvid sig*).

PETTER.

Är det ej samma tyg som förr? Men så tro
mig, nu har jag ej mer att måla och sköta om
herrns färger, men så sköter jag om dessa möbler
i stället.

EDVARD.

Ah! (*likasom för sig sjelf*). Hon har säkert ställt
undan alla mina utkast och skizzer, mina påbe-

gynta tafflor, bland andra äfven min drottning
Christina, som jag just höll på att sluta.

PETTER.

Troligen.

EDVARD.

Stackars Helene! huru underligt det måtte va-
ra för henne att vara fattig.... Hon har väl in-
ga af sina granna kläder kvar, som förr klädde
henne så väl.... Petter, huru går hon nu....

PETTER.

Oh! om herrn kunde se huru grann frun är e-
mellanåt. Ja, just i förra veckan fick hon från
sömmerskan två nya baldrägter. (*Edvard förundrad*)
Men hvad är det att undra på, frun far ofta på
baler, men hvad Lisette gör ute.... med frun,
se det begriper jag ej och vet herrn, att Lisette
nu har fått ett gullkors och ett sidenförkläde,
en ljusblå hatt, en ny schal och ett par nya gråa
kängor.

EDVARD.

Nå, än sedan? hvad rör det dig.

PETTER.

Hvad det rör mig, och det frågar herrn? O, St.
Anton! jag som hållit henne kär i tre år!... ja,
mer än fyra år.... och att sedan.... hon kan-
ske emottagit alla dessa skänker af.... någon
älskare!

EDVARD.

Älskare?

PETTER.

Jo. Man vet ändteligen hvar haren har sin gång, här går en stor herre.... Grefven, ni vet....

EDVARD.

Grefven?

PETTER.

Och jag misstänker honom mer än någonsin; förr gjorde ni alltid narr af mig, men jag låter ej någon nu mera ens söka öfvertyga mig om motsatsen.

EDVARD.

Huru kan du ens misstänka grefven; han som på flere månader ej satt sin fot inom vår dörr.

PETTER.

Än i dag då? Jag mötte honom i tamburdörren.

EDVARD.

Omöjligt! Du såg miste.

PETTER.

Såg jag miste? Åh nej, huru bevisa er om motsatsen.... för en vecka sedan eller lite mera, så hörde jag en karls röst och Lisettes röst i fruns rum och jag som straxt är färdig att spionera när det gäller min Lisette.... så tittade jag i nyckelhålet och hvad såg jag, om ej grefven och Lisette.

EDVARD.

Än frun då?

PETTER.

Olyckligtvis var frun ej der, ty hon var ute. Dörrn öppnades, jag gömde mig, grefven smög sig ut, troligen rädd att möta frun?

EDVARD (*afsides*).

Eller att hasta till henne! (*högt*) Tror du verkligen att han kommer för Lisettes skuld?

PETTER.

Om jag tror det, då jag tycker mig hafva stjernklara bevis derpå?....

EDVARD.

Berätta mig ett enda....

PETTER.

Han ruinerar sig för hennes skull, i går stod hon här inne ensam, just i detta rum.... jag stod som vanligt på lur bakom den der dörrn (*han pekar på fonddörren*) då tyckte jag mig se stjernor midt på ljusa dagen, det var Lisette som stod och betraktade med förtjusning ett juvelskrin, som blixtrade så grant, fullt af juveler, jag fattig fan höll på att få rabies canina af illska.... hon läste sedan in skrinet någonstans.... här.

EDVARD.

Det är nog.

PETTER.

Aha! ser ni att detta enda bevis var nog för att fälla henne.... säg mig, är det roligt att älska en sådan flicka!.... Ah! jag tror jag tager lifvet af mig, så blir jag lugnare.

EDVARD

(stiger upp, famlar öfver rummet).

PETTER.

Hvart skall herrn gå nu?

EDVARD.

Jag går till chiffoniern för att skriva.

PETTER.

Skriva! hvad kan herrn skriva?

EDVARD.

Gå du!.... jag vill vara ensam en stund.

(Petter går).

EDVARD

(går till chiffoniern, öppnar den, finner juvelskrinet, öppnar det, känner derpå).

O, himmel! det var då sanning?

Fjerde Scenen.

EDVARD. HELENE.

HELENE

(varseblifvande Edvard med juvelskrinet i sin hand, rusar fram).

Ah! Edvard, hvad gör du?....

EDVARD.

Ingenting, jag gick hit i tankarne, öppnade chiffoniern och fann detta skrin med juveler, som jag ej förr vetat att du egt....

HELENE.

Dessa juveler äro ej heller mina.

EDVARD

Ah!

HELENE.

Detta skrin tillhör en af mina vänner sedan fornda dagar, den enda som jag nu eger kvar... Grefvinnan Spilsköld.

EDVARD.

Ah! jag minns, du har omnämnt henne för mig; tänker hon icke på att skiljas vid sin man.

HELENE.

Precist densamma, hon gifte sig med en spelare, som inom få år förstörde hennes 100,000 riksdaler, hon räddade undan dessa juveler och bad mig bevара dem; och som denna hemlighet icke var min, så.... sade jag den ej ens åt dig.

EDVARD *(afsides).*Och jag, som ens kunde misstänka henne. *(hägt)* Är du ledig i afton?... Ah! gå ej ifrån mig, jag känner mig så grymt ensam i min eviga natt, ja, jag drömmer vaken de rysligaste drömmar. Blif hos mig i afton, goda Helene, eller.... skall du nödvändigt bort?

HELENE.

Jag är i dag bortbjuden och man räknar ovilkorligen på mig i afton.

EDVARD.

Är det till vår förra husvärd?

HELENE.

Ja! De som alltid voro så goda emot oss....

EDVARD.

Men du går dit ju alla tisdagar, kan du ej blifva i dag, den här enda tisdagen, hemma med mig.

HELENE (*afsides*).

O, min Gud! hvad skall jag göra. (*högt*) Jag tillhör dig i morgon, min Edvard.

EDVARD.

I morgon! Nej i dag; jag vet ej hvarföre jag är så enträgen.... jag bönfaller dig.... Goda min Helene!

HELENE (*secnde på pendylen*).

Snart slår kl. 7. (*afsides*) Hvad är att göra?

EDVARD.

Blott i afton, Helene, mitt sinne skulle blifva lättare, jag.... ber dig.

HELENE.

Om jag skulle kunna!

EDVARD.

Skrif dem till, säg att du är sjuk, men stanna hos den blinde.... Och jag skall vara så intressant, jag skall berätta dig om mina resor, mina äfventyr....

HELENE (*som funderat*).

Nå väl.... jag tillhör dig!

EDVARD

(*fattar hennes hand, kysser den.*)

Tack, tack Helene!

HELENE.

Jag skall då skrifva denna biljett.... jag går i mitt rum.

EDVARD.

Ja, ja gå! säg att du är sjuk, säg att jag så gerna önskar....

HELENE.

Ja, ja! (*kl. slår 7*) min Gud, (*afsides*) jag tillhör nu mer ej mig sjelf (*hon går till sängkammardörren och smyger sig sedan ut genom fondörren*).

Femte Scenen.

EDVARD, sedan PETTER.

EDVARD.

Ack, hvilken härlig afton skola vi ej tillbringa tillsammans, den påminner mig om den tid jag kunde se, då jag satt vid mitt arbete och hon vid min sida! huru lycklig då... och huru annorlunda nu!.... Petter! (*ropar*) Petter!

PETTER.

Se här är jag!

EDVARD.

Nå! nu måste du medgifva att du är ett riktigt fårhufvud.

PETTER.

Nej, det kan jag ej med bästa vilja i världen.

EDVARD.

Jo, du stackars svartsjuke, du hade orätt att misstänka Lisette.

PETTER.

Jag har likväl sett det med mina egna ögon.

EDVARD.

Våra ögon bedraga oss ofta, och ofta är det lyckligare att vara dem förutan.

PETTER.

Ja, det säger ni för att ni är blind, och....

EDVARD.

Jag säger att om alla dina beskyllningar äro stödda på en sådan grund som juvelskrinet så kan du vara lugn, ty detta skrin tillhör henne ej, jag har bevis derpå.

PETTER.

Kan ni bevisa det?

EDVARD.

Ja, ja! detta skrin tillhör henne icke, det är säkert och efter du nu fått denna glädjande nyhet.... Vill du i afton gå på Operan?

PETTER.

Ack gerna, och behöfver herrn någonting så är Lisette hemma.... och jag ber er ha ett vaksamt öga öfver henne.

EDVARD.

Jag? ett vaksamt öga! jo du är god du.... Jag behöfver ingenting, ty frun blir hemma i afton.

PETTER.

Jag skall hemta ljus.

(han går).

Sjette Scenen.

EDVARD (*ensam*).

Hvad gör jag med ljus! han är obotlig, men jag har märkt att svartsjuka är en smittosam sjukdom.... men hvarföre nu tänka derpå. När jag är så lycklig, ty jag är verkligen lycklig i afton; hvad vi skola prata, om förr, om det närvarande och om framtiden, ack ja! hon sitter der inne nu och skrifer till vår värdinna att hon ej kan komma.... Tyst, det var hon, nej det är icke hennes steg.

(Grefvens röst höres utanföre) Lisette, Lisette!

EDVARD.

Det är grefven! Det är grefvens röst, så här sent.... arme Petter! skulle hans misstankar verkligen vara grundade? (Edvard stiger upp och famlar in i kabinettet till venster).

GREFVEN (*knackar på fonddörren*).

Lisette! (*han kommer in*) hvarföre svarar ingen mig, hvar skall jag söka henne? (*kabinettsdörren är halföppen och Edvard står i den*).

Sjunde Scenen.

LISETTE. GREFVEN.

LISETTE.

Grefven! Min Gud, så sent.

Målarens hustru.

GREFVEN.

Tyst, tyst!

LISETTE (*sakta*).

Ah, det var då ändtligen ni, herr grefve! Jag var ej rätt säker.

GREFVEN (*sakta*).

Se här ett bref till din matmoder, skaffa det till henne genast.

LISETTE.

Skulle ni ej sjelf, herr grefve, träffa frun i qväll.

GREFVEN.

Omöjligt.... Inrikes-ministern ger en bal i afton.

LISETTE.

Jag vet att hon väntar er.

GREFVEN.

Detta bref skall upplysa henne om allt och kan jag rymma från balen på ett ögonblick, så hastar jag hit för att träffa henne.

LISETTE.

Ja gör det! det skall lugna frun.

GREFVEN.

Men hvar skola vi träffas?

LISETTE.

Ni vet väl.... der som i går, hvar är brefvet, gif hit det, gå! jag hör steg....

Åttonde Scenen.

DE FÖRRA. PETTER (*hämtar ljus*).

PETTER

(*blir varse Lisette och Grefven*).

Ah! hvad ser jag!....

GREFVEN (*skakar om honom*).

Du har mitt beskydd om du tiger, men du är olycklig om du öppnar din mun. (*Grefven går*).

Nionde Scenen.

PETTER och LISETTE.

PETTER.

Om jag öppnar min mun: (*rycker brefvet från Lisette*). Jo! jag skall tala, ja, tillochmed så att alla ska höra.

LISETTE (*bedjande*).

Petter, gif mig tillbaka brefvet, jag beder dig, och var bra tyst.

PETTER.

Nej, se man på! det går för långt, skall jag vara tyst efter hvad jag nu sett, skall jag låta bedraga mig, skall jag tiga! Nej, nej, tusende gånger nej, jag skall ropa.... (*Edvard kommer in*).

LISETTE.

Aj, herrn kommer. (*afsides*) Nu måste jag skyn-da mig bort och underrätta frun om det här spektaklet (*hon springer ut*).

Tionde Scenen.

EDVARD och PETTER.

EDVARD.

Nå, hvad står på? Hvad är det åt dig?

PETTER.

Hvad som är åt mig? Herrn, som sade mig att jag var ett färhufvud, att jag misstänkt henne! men nu är jag säker, säker så att ingen, nej, ingen kan bevisa mig annat, och det skall aldrig hända mig att låta leda mig af en blind.... Ja, hör! Jag träffade, kan herrn tro, Grefven och Lisette här.

EDVARD.

Det är ej sannt!

PETTER.

Är det inte sannt.... han lemnade henne ett bref.

EDVARD (*darrande*).

Ett bref! Det är inte sannt!

PETTER.

Nå väl, se här är det, känn, känner ni det!

EDVARD.

Detta bref, det är ej till henne, läs utanskriften.

PETTER.

Skall jag våga!....

EDVARD.

Nå, läser du?.... låt höra.

PETTER.

«Till Fru Werner.»

EDVARD (*uppbrusande*).

Du ljuger! du ljuger Petter! (*bedjande*) säg mig står det verkligen.... läs tydligt!

PETTER.

Jag försäkrar herrn.

EDVARD.

Intet tvifvel mera! Jag är förlorad.

PETTER.

Hvad jag är glad! brefvet var ej till henne och herrn tyckes veta allt.

EDVARD.

Ja, ja! Jag vet, det är ett bref, som vi, min hustru och jag, länge väntat.

PETTER.

Det var ju lycka för oss båda, stackars Lisette, som jag var så stygg emot.

EDVARD.

Ah! aldrig har jag känt min olycka såsom nu; detta bref, detta bevis, har nu fallit i mina händer, men hvad gör jag med det? jag kan ju ej läsa det.... att vara bedragen, att vara viss derpå.... men ändå tvifla! Nej, i denna okunnighet kan jag omöjligt icke längre lefva.... Petter!...

PETTER

(*som gått af och an af förtjusning*).

Här är jag!

EDVARD.

Kom närmare mig!.... Det här brefvet innehåller en nyhet.... en nyhet, som....

PETTER.

För både herrn och frun.

EDVARD.

Ja! . . . ja, jag skulle vilja veta . . .

PETTER.

Naturligtvis, en god nyhet är en alltid skyndsamt och välkommen.

EDVARD.

Ja! . . . en blind är dessutom mera nyfiken än trots någon annan . . . öppna du brevet.

PETTER.

Se så, det var riktigt lackadt *(han bryter brevet)*.

EDVARD *(afsides)*.

Skall han då vara vittne till hennes . . .

PETTER *(läser)*.

Allt är färdigt för resan; ångbåtsbiljetterna äro tagna och kl. 1 . . .

EDVARD *(fattande brevet)*.

Det är nog . . . min hustru är i sitt rum, bed henne komma hit.

PETTER.

Frun är inte hemma!

EDVARD *(förbluffad)*.

Ah! är hon ej i sitt rum . . .

PETTER.

För en half timme sedan såg jag frun gå förbi tvärs öfver torget.

EDVARD.

Gick hon ut?

PETTER.

Det förundrade mig visst att frun gick ut, ty herrn sade att frun skulle blifva hemma hela aftonen.

EDVARD *(låtsar lugn)*.

Ah! jag vet . . . jag vet, hon skulle ut som hastigast, hon kommer straxt tillbaka . . . så att gå du . . . jag vill vara ensam.

PETTER.

Ja, men herrn kan ej vara helt ensam.

EDVARD.

Gå, gå, hon kommer snart tillbaka! skynda dig om du vill se någonting af operan . . . jag behöver ingen.

PETTER.

Det är långt till operahuset . . . Adieu.

(han går.)

Elfte Scenen.

EDVARD *(ensam)*.

Jag går ensam i hela denna våning, ensam i hela världen, öfvergifven af alla, en onyttig börda, föremål för deras förakt och kanske snart för deras hån, ack! om jag kunde hämnas. Han har vanärat mig, förolämpat mig och ingenting kan ge mig upprättelse . . .! Kanske har han misskund

med mig, han skulle ej vilja slåss med mig... Ah, men hvarföre alla dessa eviga klagovisor, jag är ju lefvande död, en man af intet värde, en artist.... Och hvad är hon väl skyldig mig? Ingenting, ej ens sin aktning emedan jag nu är en svag stackare... nu är jag henne till en börda. O! om jag kunde skänka henne friheten genom att afhända mig sjelf.... lifvet, man skulle lyckönska henne och säga om mig «Det var det bästa han kunde göra».... *(stiger upp)*. De ha rätt! ja, jag vill söka döden, men huru? inga vapen, och sjelf ensam kan jag ingenting.... Det är ändå hårdt att ej ens kunna dö utan hjelp.... *(går åt fönstret)* Ah! om jag igenom fönstret.... Det skall vara så högt.... Tack vare Gud, kan jag hjelpa mig en gång helt ensam.... *(han försöker att öppna fönstret)*.

Tolfte Scenen.

EDVARD. PETTER.

PETTER *(utanföre)*.

Aj, aj! är herrn der inne?

EDVARD.

Hvem kommer så sent?

PETTER *(andtruten)*.

Ack, om ni visste!

EDVARD.

Hvarifrån kommer du?

PETTER

(halsduk, väst, rock, allt i ordning).

Ifrån spektaklet; de körde ut mig derifrån.... jag som är en medlem i det svenska samhället, och om herrn visste hvarföre, så skulle ni ej tro mig! jag sjelf har svårt att tro att saken förhåller sig på det sättet.

EDVARD.

Berätta hvad du har att berätta, eller....

PETTER.

Jo! saken var den, att de gifvo «Regementets dotter», nog vet herrn huru hon ser ut.... alla ropade bravo.

EDVARD.

Nå fortsätt!

PETTER.

Då märkte jag en, som var klädd i en hatt, en gosse, med en trumma vid sidan.... och jag kunde ej återhålla mig, utan ropade.... det är hon!

EDVARD.

Hvem?

PETTER.

Jo, hon! Jag kände nog igen henne fast hon ej hade sina vanliga kläder.... jag nickade.... En stor herre sade mig «Tig, man kommer inte hit för att prata.» Jag blef ledsen och svarade efter mitt förstånd. Det begrepo de ej utan öpp-

nade dörrn och körde ut mig, så att jag ej hade tid att taga min mössa ens, men jag hämnades och ropade «Tror ni inte att jag kände igen henne, jag!»

EDVARD.

Hvem? jag ber dig, hvem?

PETTER.

Har jag ej redan sagt det? Der är hon! Ja precis.... *(Helene synes klädd som regementets dotter).*

Trettonde Scenen.

DESAMME. HELENE, sedan GREFVEN.

EDVARD.

Hon! hvem?

HELENE.

Se här är jag, min Edvard!

EDVARD

(känner på henne, känner igen henne och faller till hennes fötter).

Helene, min hustru, min engel, min dyrbaraste skatt!

HELENE.

Artistens hustru! Tror du mig nu, jag vill visa dig att jag är en målares hustru.

EDVARD.

En sådan uppoffring, det är förmycket! och hade jag haft min syn hade jag aldrig....

HELENE.

Jag visste det! Derföre höll jag det hemligt

.... och för att lyckas i mina företag, så har jag vänt mig till en vän, hvars heder och välvilja jag kunde lita på.

GREFVEN.

Som hade gjort er mycket orätt, men som velat återställa allt.

HELENE.

(tager brefvet som Edvard visar henne).

Och detta bref ifrån grefven underrättar oss om att platser äro tagna ombord på ångfartyget Nagler tills i morgon, då resa vi till Stettin och Berlin, der doktor Graham väntar dig, och dessutom svarar för ditt återställande.

EDVARD.

Er hand, herr grefve... Hvad, doktor Graham?...

HELENE.

Vi kunna betala honom, jag är förmögen, en artists förmögenhet kommer hastigt.... och förr räddade du mig. Hvar och en sin tur.

EDVARD.

O, min Helene, min Helene!

Fjortonde Scenen.

DE FÖRRE. LISETTE *(springer in).*

LISETTE.

Kom fort! Kom fort. De ropa frun, skynda!

Jag kommer!

HELENE.

EDVARD.

Hvart?

HELENE.

För att sluta «Regementets dotter,» i afton spela vi för sista gången.... sedan har jag ledighet till hösten, skyndom oss.

EDVARD.

Hvad du måste vara vacker, Helene, om jag kunde se sig!

HELENE.

Snart äro vi i Berlin och snart är allt åter som förr! Nej, adieu.... jag skyndar mig!

(hon går).

GREFVEN.

Jag stadnar qvar i Stockholm.

EDVARD.

Följ mig! följ mig mina vänner!

ALLA.

Hvart?

EDVARD.

För att höra Målarens hustru!

Rideaun faller.

Slut.

Blomgren
30.4.31.